

Assessing The Professional Competencies of High School Life Skills Teachers Based on Students' Evaluation Approach

Narjes khatoun Taghieh¹, Mohammad javad Liaghatdar *², Bibi eshrat Zamani¹

¹ Department of Educational Sciences, University of Isfahan, Faculty of Education and Psychology, Isfahan, Iran

² Student in Planning Curriculum, University of Isfahan, Faculty of Education and Psychology, Isfahan, Iran

* Corresponding Author: Mohammad Javad Liaghatdar, Department of Educational Sciences, Curriculum Planning, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran. Email: JAVAD@edu.ui.ac.ir

Article Info

Keywords :
professional
competence, teacher,
life skills, education

Abstract:

Introduction: it is essential to carry out applied studies to assess the extent to which teachers have professional qualifications. In this regard, the present study was conducted with the aim of examining the professional competencies of first-year teachers in the life skills curriculum based on the student's assessment approach.

Methods: This study was conducted in the academic year of 96-95 using descriptive-cross sectional method. The statistical population of the study consisted of first-year students in Shiraz, who were studying in the academic year of 2017-18 and 385 of them were selected using multistage cluster sampling method. Through the Morgan and Krejsi sample size determination formula, they were selected as the statistical sample of the study and participated in the research. The research instrument was a researcher-made questionnaire developed by the teacher's professional qualifications. The data were analyzed using SPSS 22 software and frequency, percentage, mean, standard deviation, variance, confirmatory factor analysis and dependent T-test.

Results: The results of t-test showed that there is a significant difference between the present and the desired status of teachers' professional competencies in all three qualifications ($P \leq 0.05$), in other words, to reach the desired situation.

Conclusion: Considering the acquired results of the present study, which indicates that teachers do not have professional competencies, it is necessary to consider such issues as strictly adhering to the principle of choosing teachers, paying attention to the welfare and livelihood components of teachers, holding new courses in service, Organizing workshops and participatory training sessions, developing a comprehensive system of evaluation of teachers' professional activities, conducting organized oversight and conducting corrective actions in this field, and providing a suitable platform for the promotion and development of professional qualifications of teachers, Provided.

بررسی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان درس مهارت‌های زندگی در مقطع متوسطه بر اساس رویکرد ارزشیابی دانش آموزان

نرجس خاتون تقیه^۱، محمدجواد لیاقتدار^{۲*}، بی‌بی عشرت زمانی^۱

^۱ دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

^۲ گروه علوم تربیتی، برنامه ریزی درسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

*نویسنده مسؤل: محمدجواد لیاقتدار، گروه علوم تربیتی، برنامه ریزی درسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران. ایمیل: JAVAD@edu.ui.ac.ir

چکیده

مقدمه: برخورداری معلمان از صلاحیت‌های حرفه‌ای مورد نیاز، می‌تواند بستری را برای رشد کیفیت آموزش و همچنین تحقق اهداف نظام آموزشی فراهم نماید. بر همین اساس انجام مطالعات کاربردی در جهت ارزیابی میزان برخورداری معلمان از صلاحیت‌های حرفه‌ای، امری ضروریست. در همین راستا پژوهش حاضر با هدف بررسی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان دوره متوسطه اول در درس مهارت‌های زندگی بر اساس رویکرد ارزشیابی دانش آموزان، انجام شده است.

روش‌ها: پژوهش حاضر در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ با استفاده از روش توصیفی-مقطعی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل دانش آموزان دوره متوسطه اول در شهر شیراز بود که در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶، مشغول به تحصیل بودند و از بین آنها ۳۸۵ نفر از دانش آموزان با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای و از طریق فرمول تعیین حجم نمونه مورگان و کرجسی، به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شده و در پژوهش مشارکت داده شدند. ابزار مطالعه، پرسشنامه محقق ساخته صلاحیت‌های حرفه‌ای معلم بود و تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش، با استفاده از نرم افزار ۳۳ SPSS و شاخص‌های آماری فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار، واریانس، تحلیل عاملی تاییدی و آزمون T وابسته استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج آزمون t وابسته نشان داد بین وضع موجود و مطلوب صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان در هر سه صلاحیت مورد بررسی، تفاوت معناداری وجود دارد ($P \leq 0.05$) و به عبارتی برای رسیدن به وضعیت مطلوب فاصله وجود دارد.

نتیجه‌گیری: با نظر به نتایج اکتسابی از مطالعه حاضر که بیانگر عدم برخورداری معلمان از صلاحیت‌های حرفه‌ای بود، ضروری است مواردی نظیر رعایت دقیق اصل شایسته محوری در گزینش معلمان، توجه به مولفه‌های رفاهی و معیشتی معلمان، برگزاری دوره‌های نوین ضمن خدمت، برگزاری کارگاه‌ها و جلسات آموزشی مشارکت محور، تدوین نظام جامع ارزیابی از فعالیت‌های حرفه‌ای معلمان، انجام نظارت سازمان یافته و همچنین انجام اقدامات اصلاحی در این زمینه، مورد توجه قرار گیرد و بستر مناسبی در جهت ارتقا و توسعه صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان، فراهم گردد.

واژگان کلیدی: صلاحیت حرفه‌ای، معلم، مهارت‌های زندگی، آموزش و پرورش.

مقدمه

در دهه های اخیر نظام های آموزشی بر بهبود کیفیت آموزش و پرورش، تاکید ویژه ای داشته اند و جهت تحقق این امر، کانون بحث و گفتگو بیشتر متوجه توسعه حرفه ای معلمان بوده است [۲۰]؛ زیرا موفقیت هر نظام آموزشی بیش از هر عاملی، به دانش و مهارت های حرفه ای معلمان آن نظام بستگی دارد [۵ تا ۳] و بخش مهمی از اهداف اجرایی و متعالی نظام آموزشی، در نهایت توسط معلم محقق شده و به منصف ظهور می رسد [۶]. بنابراین به کارگماردن تواناترین و شایسته ترین افراد برای حرفه معلمی، حیاتی ترین مسئله در نظام تعلیم و تربیت است.

امروزه تعریفی که از نقش معلم در جامعه آموزش و پرورش می شود، مبتنی بر کسب صلاحیت هایی است که او را آماده برای ادای تکلیف معلمی می کند [۷]. در واقع معلمان برای ایفای نقش حرفه ای شان در تعلیم و تربیت، نیازمند صلاحیت های حرفه ای می باشند [۸]. با توجه به اینکه معلم از کلیدی ترین عناصر نظام آموزشی است و کاستی و کمبود سایر عناصر را می تواند تا حدودی با قابلیت ها و توان خویش جبران نماید، آموزش و ارتقاء دانش، نگرش و مهارت او در زمینه صلاحیت های حرفه ای معلمی، امری ضروری است [۵]. در همین راستا در دهه های اخیر، تعیین صلاحیت های حرفه ای معلمی، محل بحث و مناقشه های متعددی در نظام تعلیم تربیت بوده و صاحب نظران تعلیم و تربیت درباره صلاحیت ها و مهارت های حرفه ای معلمان، دیدگاه های مختلفی را بیان کرده اند.

با نظر به اهمیت و نقش صلاحیت های حرفه ای معلمان در تحقق اهداف تعلیم و تربیت، بخش مهمی از مطالعات انجام شده در حوزه آموزش و تدریس در نظام آموزش و پرورش، نظیر مطالعات Marashi [۹]، Malaki [۱۰]، Hatami [۱۱]، Wubbels و Mieke, Korthagen, , Koster, [۱۲]، Villegas [۱۳]، Huntly [۱۴]، Liakopoulou [۱۵]، Yildiz ، [۱۶] Karimi ، [۱۷]، Vaillant [۱۸]، Grant ، [۱۹] Maureen و Nijveldt ، [۲۰] و غیره، به تعیین مهمترین صلاحیت های حرفه ای معلمان جهت انجام وظایف حرفه ای و تربیتی آنها معطوف شده است. این محققان در پژوهش های خود به دنبال تعیین شاخص ها و صلاحیت های حرفه ای معلمان در نظام آموزشی بودند و با تاملی بر مجموع یافته های این پژوهش ها و همچنین اطلاعات حاصل از بررسی مدارک و اسناد علمی و پژوهشی در این زمینه، مهمترین صلاحیت های حرفه ای معلمان را می توان ناظر بر صلاحیت های علمی و آموزشی، صلاحیت های مدیریتی و صلاحیت های شخصیتی و رفتاری، بر شمرد.

صلاحیت های علمی و آموزشی ناظر بر توانمندی های مورد نیاز معلمان در کاربست مهارت های طراحی آموزشی، استفاده از

روشها و استراتژی های تدریس موثر، فراهم سازی فضای یادگیری مطلوب برای فراگیران و استفاده از روشهای ارزشیابی مناسب در فرایند یاددهی-یادگیری است [۲۱]. صلاحیت های مدیریتی شامل جنبه های بسیاری نظیر مدیریت فضا، زمان، فعالیتها، مواد آموزشی، ارتباطات اجتماعی و رفتار دانش آموزان است. این صلاحیت با طیف گسترده ای از فعالیت های بر عهده گرفته شده به وسیله معلم در کلاس درس، مرتبط است [۲۲] و صلاحیت های شخصیتی و رفتاری، شامل مجموعه ای از ویژگی های خاص و ضروری یک معلم می باشد که همگی دلالت بر شأن انسانی و مرتبه معلمی است. این درون مایه از زیر مولفه هایی نظیر خصوصیات فردی مناسب معلمی، تعهد، اخلاق مداری، اعتماد به نفس و همچنین پوشش ظاهری منشا گرفته است [۲۳].

در راستای مرور پیشینه تجربی مطالعه حاضر، به نتایج برخی از مهمترین پژوهش های مشابه در این زمینه اشاره می شود. karimi در پژوهشی تحت عنوان بررسی صلاحیت های حرفه ای معلمان دوره ابتدایی، به این نتیجه رسید که بین وضعیت موجود و مطلوب صلاحیت های معلمان تفاوت وجود دارد و در کلیه مؤلفه های اصلی، تفاوت معنادار وجود دارد. صلاحیت موجود معلمان در مؤلفه های فناوری، یادگیری مادام-العمر، حرفه ای، عملکردی، فکری و تدریس، کمتر از سطح متوسط بود [۲۴]. Daneshpajoh در پژوهش خود نشان داد که معلمان در همه صلاحیت های مورد بررسی شامل ایجاد آموذگی و انگیزه، اجرا و آزمایش، پرسش و پاسخ، جمع بندی و نتیجه گیری، ارزشیابی پایانی و تعیین تکلیف و تحقیق، دارای عملکرد مطلوبی نبوده اند [۲۵]. Niknami و karimi بررسی صلاحیت های حرفه ای معلمان دوره آموزش عمومی، به این نتیجه دست یافتند که وضع موجود صلاحیت های معلمان آموزش عمومی در بعد شخصیتی و اخلاقی در وضعیت بالاتر از متوسط قرار دارند، ولی در بعد آموزشی، رفتاری شناختی و مدیریتی در سطح متوسط و در مؤلفه های فناوری، توسعه حرفه ای، فکری و تدریس از وضعیت ضعیفی برخوردارند [۲۶].

JeouShyan، Hong و ChanLi و LihJuan در مطالعه ای ناهماهنگی بین صلاحیت های تربیت معلم پیش از خدمت و صلاحیت های مورد نیاز نظیر توانایی فکری، سیستم ارزشها، مهارت های بین فردی، توانایی مدیریت، توانایی های حرفه ای و ویژگی های شخصیتی تدریس معلمان ضمن خدمت را مورد بررسی قرار دادند که نتایج حاکی از آن بود که این صلاحیت ها در معلمان به اندازه کافی و مورد نیاز حرفه معلمی، وجود نداشته است [۲۱]. Knijnik و Curry در پژوهشی به بررسی صلاحیت های آموزشی و حرفه ای معلمان تازه کار دوره متوسطه پرداختند. نتایج حاکی از عدم ارائه آموزش های صحیح

توسط معلمان، کمبود تجربه و به تبع آن عدم برخورداری از صلاحیتهای معلمی و فاصله با وضعیت مطلوب بوه است [۲۷]. آنچه مطالعه حاضر را از پژوهش های فوق الذکر متمایز می کند، تمرکز آن بر بررسی صلاحیتهای حرفه ای معلمان در درس مهارتهای زندگی در دوره اول متوسطه است. مهارتهای زندگی شامل مجموعه ای از توانایی ها نظیر خودآگاهی/ همدلی، ارتباط/ روابط بین فردی، تصمیم گیری/ حل مساله، تفکر خلاق/ تفکر انتقادی، مقابله با هیجانات/ مقابله با استرس [۲۸] هستند که به فراگیران کمک می کنند در موقعیتهای مختلف، مسئولیت-های مربوط به نقش اجتماعی خود را بپذیرد و با چالش ها و مشکلات روزانه زندگی به شکل مؤثر روبرو شود [۲۹]، کسب این مهارتها توسط فراگیران، ظرفیت لازم را برای انجام رفتار مثبت و کارآمد، قدرت سازگاری با محیط، احساس شادمانی و کسب موفقیت در زندگی در آنها فراهم می نماید [۳۰]. در بین مطالعات انجام شده، پژوهشی که به بررسی صلاحیتهای حرفه ای معلمان درس مهارتهای زندگی پرداخته باشد، یافت نشد که این امر می تواند ناشی از نوظهور بودن برنامه درسی مهارتهای زندگی در دوره متوسطه باشد. لذا در پژوهش حاضر، به بررسی میزان برخورداری معلمان درس مهارتهای زندگی در دوره اول متوسطه، از صلاحیتهای حرفه ای معلمی (صلاحیتهای شخصیتی و رفتاری، صلاحیتهای علمی و آموزشی و صلاحیتهای مدیریتی)، بر اساس رویکرد ارزشیابی دانشجویی پرداخته شد.

روش ها

روش پژوهش حاضر از حیث هدف کاربردی و از حیث روش، توصیفی- مقطعی بود و هدف آن ارزیابی صلاحیت های حرفه ای معلمان دوره متوسطه اول شاغل به تدریس درس مهارت های زندگی از منظر دانش آموزان شهر شیراز بوده است. جامعه آماری پژوهش شامل دانش آموزان دوره متوسطه اول در شهر شیراز بود که در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶، مشغول به تحصیل بودند و از بین آنها ۳۸۵ نفر از دانش آموزان با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای و از طریق فرمول تعیین حجم نمونه مورگان و کرجسی، به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شده و در پژوهش مشارکت داده شدند.

معیارهای ورود به پژوهش در ارتباط با دانش آموزان، شامل اشتغال به تحصیل در نیمسال اول تحصیلی سال ۹۶-۱۳۹۵، حضور در کلاسهای درس مهارتهای زندگی و تمایل به شرکت داوطلبانه در مطالعه و معیارهای خروج شامل عدم تمایل به شرکت در مطالعه و عدم پاسخگویی به پرسشنامه تحقیق بوده است.

ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته در زمینه صلاحیتهای حرفه ای معلمی بود که برای ساخت آن کلیه اسناد،

مدارک، متون پژوهشی و مطالعات مرتبط با صلاحیتهای حرفه ای معلمان، مورد بررسی و تحلیل قرا گرفته و سپس به شناسایی و تدوین مولفه های مرتبط با صلاحیتهای حرفه ای معلمان و گویه های مرتبط با مولفه ها و همچنین تدوین سؤالات پرسشنامه پرداخته شد. در این پرسشنامه بر اساس سه مولفه مرتبط با صلاحیتهای حرفه ای معلمان (صلاحیتهای علمی و آموزشی، صلاحیتهای مدیریتی و صلاحیتهای شخصیتی و رفتاری) ۳۲ سؤال پنج گزینه ای مطابق با مقیاس ۵ درجه ای لیکرت، تدوین شد و از طریق این پرسشنامه به ارزیابی صلاحیتهای حرفه معلمان پرداخته شد.

بررسی روایی این پرسشنامه از طریق روایی محتوا انجام شد. بدین منظور پس از تدوین پرسشنامه از طریق مطالعات کتابخانه ای و بررسی متون، به منظور بررسی روایی محتوا، پرسشنامه در اختیار تعدادی از اساتید و محققان مجرب قرار گرفت و پس از مشخص شدن اصلاحات، تغییرات لازم اعمال گردید و روایی آن تایید شد. جهت بررسی پایایی پرسشنامه، از روش آزمون مجدد استفاده شد. بدین ترتیب که پرسشنامه محقق ساخته بین ۶۲ نفر از دانش آموزان در دو زمان مختلف اجرا شد که میزان همبستگی در مجموع ۳ مولفه، در سطح قابل قبول و بسیار بالا ($r=0/84$) بدست آمد. جهت رعایت اخلاق پژوهش، کلیه دانش آموزان شرکت کننده در مطالعه، با رضایت کامل در پژوهش مشارکت نمودند و به پرسشنامه ها پاسخ دادند. در ضمن تأکید گردید که اطلاعات محرمانه باقی می ماند تا مشارکت کنندگان با دقت کافی، صادقانه و رضایت آگاهانه، به سؤالات پرسشنامه ها پاسخ دهند.

برای تجزیه و تحلیل داده های پژوهش، با استفاده از نرم افزار S P S S ۳ از شاخص های آماری فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار، واریانس، تحلیل عاملی تأییدی و آزمون T وابسته، استفاده گردید. سطح معناداری این آزمون $P \leq 0/05$ در نظر گرفته شد. ضمناً نرمال یا طبیعی بودن توزیع داده ها با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (K-S) بررسی و تایید شد.

یافته های پژوهش

در پژوهش حاضر از مجموع ۳۸۵ نفر از دانش آموزان دوره متوسطه اول شهر شیراز که پرسشنامه های پژوهش بین آنها توزیع شد، تعداد ۳۷۰ نفر (۹۶/۱ درصد) به پرسشنامه ها پاسخ دادند و پرسشنامه های ۱۵ نفر (۳/۴ درصد) به دلیل عدم وصول و نقص در اطلاعات حذف شد.

به منظور بررسی صلاحیتهای حرفه ای معلمان درس مهارتهای زندگی، پرسشنامه ای با ۳۲ گویه در دو وضعیت موجود و مطلوب تهیه شد. تحلیل عاملی بر روی هر کدام از مولفه ها به روش تجزیه به مؤلفه های اصلی و با چرخش واریماکس انجام شد که در نهایت ۳ مولفه اصلی تعیین شد و بر

آموزشی و تکنولوژی (۰/۴۹) بوده است. در مولفه صلاحیت های مدیریتی، بیشترین بار عاملی مربوط به زیر مولفه استفاده از سبکهای مدیریتی پرورش دهنده خود انضباطی و مسئولیت پذیری در دانش آموزان (۰/۷۲) و کمترین بار عاملی مربوط به زیر مولفه حفظ جهت و آهنگ فعالیت های جاری کلاس درس (۰/۴۸) بوده است. همچنین بیشترین بار عاملی در صلاحیت شخصیتی - رفتاری مربوط به زیر مولفه برقراری روابط انسانی مطلوب با فراگیران (۰/۷۷) و کمترین بار عاملی مربوط به احترام به زمینه های فردی، خانوادگی، اجتماعی، فرهنگی دانش آموزان بوده (۰/۵۱) است.

اساس زیرمؤلفه ها نام گذاری گردید که عبارتند از: صلاحیت های علمی- آموزشی (۱۲ زیر مؤلفه)، صلاحیت های مدیریتی (۱۰ زیر مؤلفه) و صلاحیت های شخصیتی و رفتاری (۱۰ زیر مؤلفه). در جدول ۱، بارهای عاملی گویه و واریانس های تبیین شده آنها بر اساس تحلیل عاملی تأییدی گزارش شده که میزان اهمیت هرکدام از متغیرهای مشاهده شده به عنوان شاخصی از صلاحیت های حرفه ای معلمان مشخص شده است. بیشترین بار عاملی در مولفه صلاحیت علمی- آموزشی مربوط به زیر مولفه کاربرد روش های فعال، نوین و متنوع تدریس (۰/۷۴) و کمترین بار عاملی مربوط به زیر مولفه استفاده از امکانات کمک

جدول ۱. بارهای عاملی و واریانس مشترک برآورد شده صلاحیت های حرفه ای معلمان درس مهارت های زندگی

صلاحیت ها	گویه ها	بار عاملی	واریانس تبیین شده
صلاحیت های علمی و آموزشی	۱. تشریح اهداف آموزشی درس در آغاز فرایند تدریس	۰/۵۲	۰/۲۲
	۲. تسلط کافی بر موضوعات و سرفصل های درسی	۰/۵۵	۰/۳۰
	۳. برخورداری از قدرت بیان مناسب در فرایند تدریس	۰/۶۰	۰/۳۳
	۴. کاربرد روش های فعال، نوین و متنوع تدریس	۰/۷۴	۰/۳۹
	۵. قدرت تبیین و انتقال مفاهیم به فراگیران	۰/۵۱	۰/۲۴
	۶. تدارک موقعیتهای یادگیری مشارکتی و گروهی برای فراگیران	۰/۶۹	۰/۴۱
	۷. طراحی تکالیف اثربخش و متنوع (نظیر پروژه، مقاله، داستان، و ...)	۰/۵۹	۰/۳۳
	۸. توجه به علایق، نیازها و تفاوت های فردی فراگیران در فرایند یاددهی- یادگیری	۰/۶۲	۰/۳۶
	۹. استفاده از امکانات کمک آموزشی و تکنولوژی نظیر ویدئو پروژکتور، اورهد و... در فرایند تدریس و یادگیری	۰/۴۹	۰/۱۸
	۱۰. ایجاد جو یادگیری مثبت و حمایتی برای فراگیران در کلاس درس	۰/۶۷	۰/۳۷
	۱۱. مهیا نمودن محیط جذاب و بانشاط در کلاس درس	۰/۵۵	۰/۲۹
	۱۲. استفاده از ارزشیابی های مداوم و عادلانه برای ارزیابی سطح یادگیری و بهبود مشکلات آموزشی فراگیران	۰/۵۹	۰/۲۳
صلاحیت های مدیریتی	۱. تدوین دستورالعمل های واضح و قابل اجرای آموزشی، ارزشیابی و انضباطی در محیط کلاس	۰/۵۰	۰/۲۱
	۲. برقراری نظم و انضباط لازم در کلاس درس	۰/۵۸	۰/۲۰
	۳. برخورد محترمانه همراه با اقتدار با فراگیران	۰/۶۶	۰/۳۶
	۴. حفظ جهت و آهنگ فعالیت های جاری کلاس درس	۰/۴۸	۰/۲۳
	۵. نظارت و کنترل موثر بر فعالیت های یادگیری فراگیران	۰/۶۱	۰/۳۳
	۶. استفاده از سبکهای مدیریتی پرورش دهنده خود انضباطی و مسئولیت پذیری در دانش آموزان	۰/۷۲	۰/۴۱
	۷. مدیریت مطلوب زمان کلاس درس	۰/۵۶	۰/۲۴
	۸. تشخیص و کنترل رفتارهای نامناسب فراگیران	۰/۴۹	۰/۳۳
	۹- مدیریت عواطف و هیجانات فراگیران	۰/۵۴	۰/۲۶
	۱۰. مدیریت و برنامه ریزی منابع و امکانات جهت فراهم آوردن یادگیری فعال برای فراگیران	۰/۵۸	۰/۳۴
	۱. رعایت آراستگی ظاهری	۰/۶۹	۰/۳۸
	۲. مسئولیت پذیری و تعهد در قبال رسالت معلمی	۰/۶۱	۰/۳۹
صلاحیت های شخصیتی و رفتاری	۳. برخورداری از سلامت جسمی، روانی و فکری لازم برای انجام فعالیتهای آموزش و تدریس	۰/۵۹	۰/۲۹
	۴. علاقه مندی نسبت به تعلیم و تربیت و فعالیت های یاددهی- یادگیری	۰/۵۵	۰/۲۷
	۵. پایبندی به هنجارهای اجتماعی، اخلاقی و باورهای مذهبی	۰/۶۸	۰/۳۹
	۶. برقراری روابط انسانی مطلوب با فراگیران	۰/۷۷	۰/۴۲
	۷. داشتن رفتار حمایتی و بدون تبعیض با فراگیران	۰/۶۴	۰/۴۴
	۸. همدلی و همراهی با فراگیران	۰/۶۵	۰/۳۸
	۹. احترام به زمینه های فردی، خانوادگی، اجتماعی، فرهنگی دانش آموزان	۰/۵۱	۰/۲۱

میانگین را کسب نموده است از سطح متوسط پایین تر است و به عبارتی در موارد ذکر شده، صلاحیت های معلمان ضعیف می باشد.

به منظور بررسی بین وضع موجود و مطلوب صلاحیتهای حرفه ای معلمان از آزمون t وابسته استفاده شد (جدول ۳). میانگین وضعیت موجود و مطلوب صلاحیت های معلمان به تفکیک مؤلفه های اصلی در جدول ۳ ارائه گردیده است. نتایج آزمون T وابسته نشان می دهد که بین وضعیت موجود و مطلوب صلاحیت های معلمان در تمام مؤلفه ها تفاوت معناداری وجود دارد و به عبارتی برای رسیدن به وضعیت مطلوب فاصله وجود دارد. در واقع نتایج جدول در بررسی وضعیت موجود و مطلوب صلاحیتهای معلمان مشخص می کند که در هر سه صلاحیت کلی با توجه به اختلاف میانگین منفی و سطح معنی داری، با وضعیت مطلوب فاصله وجود دارد.

جدول ۲ بالاترین و پایین ترین میانگین کسب شده در هر مؤلفه را نشان می دهد. داده های جدول ۲ نشان می دهد در مؤلفه صلاحیت های علمی و آموزشی، معلمان در زیرمؤلفه تسلط مناسب بر موضوعات و سرفصل های درسی (۴/۶۶) بالاترین میانگین و در زیرمؤلفه توجه به علایق، نیازها و تفاوت های فردی فراگیران (۳/۵۴)، پایین ترین میانگین را به خودشان اختصاص داده اند. در مؤلفه صلاحیت های مدیریتی، بالاترین میانگین مربوط به برقراری نظم و انضباط لازم در کلاس درس (۴/۵۷) و کمترین میانگین مربوط به زیرمؤلفه مدیریت مطلوب زمان کلاس درس (۳/۹۸) بود. همچنین در مؤلفه صلاحیت های شخصیتی و رفتاری، معلمان در زیر مؤلفه رعایت آراستگی ظاهری (۴/۴۷) بالاترین میانگین و در زیرمؤلفه برقراری روابط انسانی مطلوب با فراگیران (۴/۰۳)، پایین ترین میانگین را کسب کردند. در مجموع داده های جدول فوق، حاکی از آن است که در تمامی مؤلفه های اصلی، زیر مؤلفه ای که پایین ترین

جدول ۲. مقایسه بالاترین و پایین ترین میانگین صلاحیت های معلمان در هر مؤلفه

صلاحیت های حرفه ای	حدود میانگین	گویه	میانگین
صلاحیت های علمی و آموزشی	بالاترین	تسلط مناسب بر موضوعات و سرفصل های درسی	۴/۶۶
	پایین ترین	توجه به علایق، نیازها و تفاوت های فردی فراگیران	۳/۵۴
صلاحیت های مدیریتی	بالاترین	برقراری نظم و انضباط لازم در کلاس درس	۴/۵۷
	پایین ترین	مدیریت مطلوب زمان کلاس درس	۳/۹۸
صلاحیت های شخصیتی و رفتاری	بالاترین	رعایت آراستگی ظاهری	۴/۴۷
	پایین ترین	برقراری روابط انسانی مطلوب با فراگیران	۴/۰۳

جدول ۳. مقایسه میانگین وضع موجود و مطلوب صلاحیت های حرفه ای معلمان

صلاحیتهای حرفه ای	وضعیت	میانگین	انحراف معیار	تفاوت میانگین	T	P-value
صلاحیت های علمی و آموزشی	موجود	۳/۹۱	۰/۴۸	-۰/۳۳	-۳/۲۸	۰/۰۰۱
	مطلوب	۴/۲۴	۰/۵۲			
صلاحیت های مدیریتی	موجود	۴/۰۸	۰/۵۹	-۰/۲۷	-۲/۹۴	۰/۰۰۴
	مطلوب	۴/۳۵	۰/۴۷			
صلاحیت های شخصیتی و رفتاری	موجود	۴/۱۱	۰/۶۶	-۰/۳۱	-۳/۰۸	۰/۰۰۲
	مطلوب	۴/۴۲	۰/۵۲			
مجموع	موجود	۴/۰۳	۰/۵۷	-۰/۳۰	-۳/۱۰	۰/۰۰۲
	مطلوب	۴/۳۳	۰/۵۰			

در واقع نتایج پژوهش حاکی از آن بود که معلمان مشارکت کننده در پژوهش، از نظر برخورداری از صلاحیتهای حرفه ای معلمی از وضعیت مطلوبی برخوردار نیستند و توانمندی قابل قبولی در هیچ از صلاحیتهای حرفه ای ندارند.

به طور کلی یافته های این پژوهش از نظر وجود نارسایی در صلاحیتهای حرفه ای معلمی، با نتایج پژوهش های Hong و Knijnik، [۲۱] ChanLi، JeouShyan، و Curry [۲۴]، karimi [۲۵]، Daneshpajoh، [۲۶] و Niknami و karimi [۲۷]، همسو بود. نتایج پژوهش های

بحث

هدف اصلی این پژوهش، ناظر بر ارزیابی صلاحیتهای حرفه ای معلمان درس مهارتهای زندگی در دوره اول متوسطه بوده است. یافته های این مطالعه نشان داد بین وضعیت موجود و مطلوب صلاحیت های معلمان در هر سه صلاحیت حرفه ای معلمی (صلاحیت های آموزشی و علمی، صلاحیت های مدیریتی و صلاحیت های شخصیتی و رفتاری)، تفاوت معناداری در سطح $P \leq 0.05$ وجود دارد و با توجه به اختلاف میانگین منفی و سطح معنی داری، با وضعیت مطلوب فاصله وجود دارد.

برنامه ریزی منابع و امکانات جهت فراهم آوردن یادگیری فعال برای فراگیران، در سطح مناسب و مطلوبی نبوده است.

نحوه مدیریت کلاس درس توسط معلمان در فرایند تدریس و یادگیری، عاملی تعیین کننده در عملکرد حرفه ای معلمان است. در این خصوص پژوهش ها نشان می دهند، بیش از ۵۰ درصد زمان کلاس صرف حل مسائل انضباطی و اداره کلاس می شود [۳۳]؛ به همین دلیل مدیریت کلاس برای خلق بهترین محیط ممکن به منظور یادگیری، اولویت نخست در مسئولیت های حرفه ای معلمان کلاس به شمار می آید [۳۴]. مدیریت مسائل یادهی- یادگیری در کلاس درس، نظیر ایجاد نظم و انضباط در کلاس درس، جهت دهی فعالیتهای یادگیری و رفتاری، مدیریت احساس و عواطف فراگیران در راستای ایجاد یک فضای اثربخش برای یادگیری فراگیران، همواره از عمده ترین مسائل معلمان در عرصه وظایف آموزشی آنها بوده و همواره پیش نیاز یک محیط یادگیری اثربخش برای دستیابی به اهداف آموزشی است [۳۵ و ۳۶]. طراحی و سازماندهی کلاس درس اداره کلاس درس را آسان تر می کند. این فعالیت باید به گونه ای طراحی شود که از طریق آن فرصت های یادگیری بیشتری فراهم شود و مهارت های اجتماعی و مشارکتی دانشجویان، رشد و ارتقاء یابد.

نتایج این پژوهش در خصوص صلاحیتهای شخصیتی و رفتاری نیز بیانگر وضعیت نامطلوب معلمان در این زمینه بوده است. در صورتی که به زعم صاحب نظران، یک معلم اثربخش باید ویژگی های بارزی از شخصیت و خصایص اخلاقی داشته باشد که در نظر فراگیران هم معلم اخلاق و منش انسانی باشد و هم معلم درس مورد نظر [۲۷]. حتی شاید بتوان این گونه بیان کرد که در فرایند تدریس و یادگیری، صلاحیت شخصیتی و رفتاری در مقایسه با صلاحیتهای های آموزشی و مدیریتی در بعد وسیع تری مطرح می شود. علت این امر آن است که به جهت وجود تعاملات انسانی بسیار زیاد در فرایند یاددهی- یادگیری، ویژگیهای شخصیتی و رفتاری معلم و قدرت یک مدرس در برقراری روابط انسانی مطلوب با فراگیران، به سایر زمینه های صلاحیتی او نیز گسترش می یابد (۳۷). ویژگیهای شخصیتی و رفتاری معلم در فرایند آموزش، عنصر اساسی بوده و نقش بنیادین در تدریس کارآمد دارد و اصولاً تشخیص قوت و ضعف عملکرد آموزشی معلم، در صلاحیتهای شخصیتی و رفتاری وی نهفته است [۳۸]. زیرا معلمان هستند که فضای آموزشی را محیطی می سازند که می تواند افق امید بخشی از دوستی، تعادل، حمایت، امنیت، موفقیت، احترام و سعادت را برای فراگیران به ارمغان آورد [۳۶]. در واقع می توان گفت فضایل اخلاقی، ویژگی های شخصیتی و رفتاری والای معلم، یکی از مهمترین صلاحیتهای حرفه ای معلمی است. از آنجایی که رشد فکری، معنوی و شخصیتی افراد یک جامعه در گرو

مذکور حاکی از آن بود که معلمان در سطح قابل قبول و مطلوبی از صلاحیتهای حرفه ای معلمی برخوردار نبودند و صلاحیتهای حرفه ای در معلمان به اندازه کافی و مورد نیاز حرفه معلمی، وجود نداشته است. بررسی نتایج حاصل از این پژوهش، بیانگر این واقعیت است که معلمان درس مهارتهای زندگی در دوره اول متوسطه، از مهارتهای حرفه ای لازم برخوردار نیستند و در انجام وظایف و مسئولیت های حرفه ای خود با مشکلات جدی مواجه اند. در واقع نتایج یافته های مطالعه حاضر و پژوهشهای مشابه نشان می دهد که با وجود اقدامات انجام شده در زمینه توانمندسازی حرفه ای معلمان، هنوز صلاحیتهای حرفه ای معلمان در سطح قابل قبول و مطلوبی نیست.

یافته های این تحقیق و اطلاعات دریافتی از پرسشنامه ها، حکایت از نارسایی های بسیاری در صلاحیت های آموزشی و علمی معلمان دارد. نتایج نشان می دهد عملکرد معلمان در مواردی نظیر طراحی و تشریح اهداف آموزشی برای فراگیران، تسلط بر موضوعات درسی، قدرت بیان مناسب، کاربست روشهای مناسب تدریس، قدرت انتقال و تبیین مفاهیم، فراهم سازی فضای یادگیری مشارکتی، طراحی تکالیف اثربخش و متنوع، توجه به تفاوت های فردی فراگیران، استفاده از امکانات کمک آموزشی، ایجاد جو یادگیری حمایتی، ایجاد فضای شاد و جذاب کلاسی و استفاده از ارزشیابی های مداوم و عادلانه، با وضعیت مطلوب فاصله دارد. در چنین شرایطی طبیعی است که رضایت فراگیران از عملکرد آموزشی معلمان و امکان تحقق اهداف آموزشی و درسی، به پایین ترین حد خود می رسد. برای پوشش ضعف های مذکور، ضروریست معلمان با ممارست و تلاش مداوم، به یادگیری و کاربست مهارتهای مهم تدریس نظیر مهارت طرح درس، تسلط بر روشهای تدریس نوین و مشارکت محور- نظیر روشهای تدریس حل مساله، کاوشگری، تفحص گروهی و بحث گروهی [۳۱]، مهارت قدرت بیان، مهارت استفاده از رسانه ها و تکنولوژی نوین آموزشی در فرایند تدریس، مهارت استفاده از روشهای ارزشیابی تشخیصی، تکوینی و تراکمی، بپردازند [۳۲] و از این طریق صلاحیتهای آموزشی خود را تقویت کنند.

دیگر یافته مهم این پژوهش، بیانگر عدم برخورداری معلمان از صلاحیت های مطلوب مدیریتی بوده است. نتایج نشان داد عملکرد معلمان در ارتباط با صلاحیت مدیریتی و مواردی نظیر برقراری نظم و انضباط لازم در کلاس درس، نظارت و کنترل موثر بر فعالیتهای یادگیری فراگیران، استفاده از سبکهای مدیریتی پرورش دهنده خود انضباطی در دانش آموزان، مدیریت زمان کلاس درس، تشخیص و کنترل رفتارهای نامناسب فراگیران، مدیریت عواطف و هیجانات فراگیران و مدیریت و

نحوه تعلیم و مربیان آن جامعه است، لازم به نظر می رسد که شخصیت و رفتار معلم دارای یک سلسله خصوصیات و ویژگی های پسندیده باشد [۳۹ و ۴۰]. ویژگی ها و صفات شخصیتی و رفتاری معلمان نقش به سزایی در شکل گیری شخصیت آینده فراگیران و ایجاد فضای مطلوب یادگیری دارد، چرا که شاگردان به شکل پیوسته و مداوم نسبت به نگرش ها، ارزشها و شخصیت های معلمان خویش واکنش نشان می دهند و رفتارهای معلم خود را به عنوان الگو و سرمشق هویت اجتماعی خویش قرار می دهند.

از نقاط قوت این مطالعه می توان به استفاده از رویکرد ارزشیابی دانش آموزان در ارزشیابی از صلاحیتهای حرفه ای معلمان درس مهارتهای زندگی و تعیین وضعیت مطلوبیت عملکرد معلمان این درس در صلاحیتهای مورد بررسی بوده است. در این خصوص عدم برخورداری معلمان درس مهارتهای زندگی از صلاحیتهای حرفه ای معلمی در هر سه مولفه مورد بررسی، از نتایج قابل تأمل و مهم این پژوهش است. از جمله مشکلات مهم پژوهش حاضر، مشکلاتی در جلب رضایت مسئولان آموزش و پرورش، مدیران مدارس و معلمان جهت مشارکت دانش آموزان در پژوهش و همچنین وجود مشکلاتی در مشارکت دانش آموزان در ارزشیابی صلاحیتهای حرفه ای معلمان بود. یکی دیگر از مشکلات پژوهش حاضر، عدم وجود فرهنگ پژوهش و ارزشیابی از معلمان در سطح مدارس بود و به نظر می رسید مدیران آموزش و پرورش، معلمان و همچنین دانش آموزان در این زمینه دانش و علاقه لازم را ندارند. در پایان توصیه می گردد مواردی نظیر انجام مطالعات گسترده تر در سایر استان و مناطق کشور و بررسی راهکارها و اقدامات موثر در ارتباط با توسعه دانش و مهارت معلمان در زمینه صلاحیتهای حرفه ای، استفاده مسئولان آموزشی از روش ارزشیابی دانش آموزان در سنجش عملکرد آموزشی و حرفه ای معلمان و انجام مداخلات آموزشی جهت تقویت صلاحیت های حرفه ای معلمان، مورد توجه قرار گیرند تا ضمن شناسایی نقاط قوت و ضعف معلمان در زمینه برخورداری از صلاحیتهای حرفه ای، بستری جهت ارتقای کیفیت صلاحیتهای حرفه ای معلمان فراهم گردد.

نتیجه گیری

مهمترین یافته پژوهش حاضر، ناظر بر عدم برخورداری معلمان درس مهارتهای زندگی از صلاحیتهای حرفه ای معلمی) صلاحیتهای علمی و آموزشی، صلاحیتهای مدیریتی و صلاحیتهای شخصیتی و رفتاری) بوده است. با نظر به یافته های اکتسابی از مطالعه حاضر، لازم است مدیران و سیاست گذاران کلان نظام آموزش و پرورش کشور، به این مقوله توجه

داشته باشند که معلم به عنوان پیشگام تحولات و یکی از مهمترین عناصر نظام آموزشی، در صورتی قادر به همراهی با تغییرات خواهد بود که با دانش، مهارت و نگرش لازم مجهز گردد و از صلاحیتهای حرفه ای معلمی در سطح مطلوبی برخوردار باشد، در غیر این صورت دستیابی به اهداف نظام آموزشی به هیچ عنوان، امکان پذیر نیست. لذا آموزش و پرورش باید بستری را فراهم نماید تا معلمان با توجه به تغییرات و تحولات علمی و فرهنگی و متناسب با علم و تکنولوژی روز دنیا، دانش، مهارت و نگرش لازم را در ارتباط با هریک از صلاحیتهای حرفه ای مورد نیاز خود، به دست آورند. در این راستا ضروریست کارگزاران و مسئولان نظام آموزش و پرورش، ضمن رعایت دقیق اصل شایسته محوری در گزینش و استخدام معلمان و توجه به مولفه های رفاهی و معیشتی معلمان، با تدوین بسته های آموزشی کاربردی در زمینه صلاحیتهای حرفه ای معلمی، برگزاری دوره های نوین ضمن خدمت و بازآموزی، برگزاری جلسات و کارگاه های آموزشی مشارکت محور، تدوین نظام جامع ارزشیابی از فعالیتهای حرفه ای معلمان، انجام نظارت سازمان یافته و همچنین انجام اقدامات اصلاحی در این زمینه، بستر مناسبی را برای توسعه صلاحیتهای حرفه ای معلمان و در نتیجه تحقق اهداف و رسالت های خطیر نظام آموزش و پرورش، فراهم نمایند.

سیاسگزاری

پژوهشگران مراتب تشکر خود را از مسئولان آموزش و پرورش شهر شیراز، مدیران مدارس و دانش آموزان عزیزی که در این مطالعه مشارکت و همکاری داشتند، اعلام می نمایند.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش با کسب رضایت از مسئولان مدارس و دانش آموزان عزیز که در این پژوهش مشارکت داشتند انجام شد و هیچ اجباری جهت شرکت در آن وجود نداشت.

تضاد منافع

انجام این پژوهش و امتیازات علمی و پژوهشی حاصل از آن با منافع مادی و معنوی هیچ کس و هیچ گروه و نهادی در تعارض نیست. و تمام عواقب و مسئولیت بعدی آن را اینجانب نویسنده مسئول به عهده می گیرم.

منابع مالی

منابع مالی این پژوهش اعم از هزینه پرسنلی و اجرایی، تماماً توسط خود محققان تهیه مصرف شده است.

منابع

- Richter D, Kunter M, Klusmann U, Lüdtke O, Baumert J. Professional development across the teaching career: Teachers' uptake of formal and informal learning opportunities. *Teaching and Teacher Education*. 2011; 27(1):116-126.
- Darling-Hammond L, Bransford M. Constructing 21st-century teacher education, *Journal of Teacher Education*. 2006; 57(3): 300-314.
- Raouf, A. World Movement for improving teacher training. Tehran: Institute of education. 2012 [Persian].
- Daneshpajoh, Z, Farzad V. Assessing the Professional Skills of Primary Teachers, *Educational Innovation Quarterly*. 2006; 18 (5): 38-11. [Persian].
- Lee J, Wingpo L, Yukyung L. Teachers Evaluation and Effectiveness in Hong Kong : Issues and Challenges , *Journal of Personnel in Education*. 2013(17)1:1-14.
- Mehrmohammadi, M. Reflection of Teaching-Learning Process and Teacher Training, Tehran, School Publishing. 2013.
- Hill J, Houghton P. A Reflection on Competency-based Education: Comments from Europe. *Journal of Management Education*. 2001; 2, 146-166.
- Huntly, H. Teachers' Work: Beginning Teachers' Conceptions Of Competence, *The Australian Educational Researcher*, 2008; 35(1):125-145.
- Marashi AS. Study of the skills of elementary teachers, think tanks, educational research center, Ministry of Education. 2005. [Persian].
- Maleki H. Teaching professional qualifications. Tehran: School Publications. 2015. [Persian].
- Hatami H. Designing a Performance Evaluation Model for Elementary Teachers, a Thesis Doctor of Educational Management, Islamic Azad University, Science and Research Branch. 2004. [Persian].
- Koster B, Mieke B, Fred Korthagen, Theo Wubbels. Quality requirements for teacher educators, *Teaching and Teacher Education*. 2005; 21(2):157-176.
- Villegas R. teacher professional development" :an international review of the literature. unesco; international institute for educational planning. 2007.
- Huntly H. Teachers' Work: Beginning Teachers' Conceptions Of Competence, Thesis, Central Queensland University. 2010.
- Liakopoulou M. The Professional Competence of Teachers: Which qualities, attitudes, skills and knowledge contribute to a teacher's effectiveness? *International Journal of Humanities and Social Science*. 2011; 1: 21.
- Yıldız E, Kangalgil M. The examination of physical education teacher's professional competence and Ideas regarding their teaching method, *pamukkale journal of sport sciences*. 2014; 5(1): 61-76.
- Kunter M, Klusmann U, Baumert J, Richter D, Voss T, Hachfeld A. Professional competence of teachers: Effects on instructional quality and student development. *Journal of Educational Psychology*. 2013; 105(3), 805-814.
- Vaillant D. "preparing Teachers for Inclusive Education in Latin America" *Quarterly Review of Comparative Education*. 2007; 9(4):27-39.
- Grant A, Maureen G. "A Candid Talk to Teacher Educators about Effectively Preparing Teachers Who Can Teach Everyone's Children", *Journal of Teacher Education*. 2006(57)3:66-87.
- Nijveldt M, Brekelmans M, Beijaard D, Verloop N, Wubbels T. Assessing the interpersonal competence of beginning teachers: The quality of the judgement process, *International Journal of Educational Research*. 2005(43)2: 89-102.
- Hong J, JeouShyan H, ChanLi L, Lih-Juan C. Competency disparity between pre-service teacher education and in-service teaching requirements in Taiwan, *International Journal of Educational Development*. 2008; 28(1): 4-20.
- Djigic G, Stojiljkovic S. Classroom management styles, classroom climate and school achievement. *Procedia - Social and Behavioral Science*. 2011; 29(1): 819-828.
- Morganett, L. Good teacher-student relationships: A key element in classroom motivation and management. *Education*. 1991; 112(2), 260-262.
- Karimi F. Study of Professional Qualifications of Primary Teachers, *Quarterly Journal of Educational leadership and administration*, 2008, 2(4):151-166. [Persian].
- Daneshpajoh, Z. Evaluation of professional skills of teachers of science and mathematics in the guidance course and presenting its qualitative improvement methods. *Journal of Research Planning and Presentations and Educational Innovations*. 2002(2): 25-3. [Persian].
- Niknam M, Karimi F. Professional Competence of Public Education Teachers and Providing Appropriate Perceptual Framework, *Curriculum Perspectives Quarterly*. 2010; 23 (1): 1-22. [Persian].
- Knijnik J, Curry Ch . "I know PE is important but I don't feel confident teaching it": Australian Primary pre-service teachers' feelings and thoughts about teaching Physical Education. *International Journal of Sport Studies*. 2014; 4(3): 289-296.
- KurdNoughbi R, Sharifi H. Developing Life Skills Curriculum for High School Students, *Quarterly Journal of Educational Innovation*. 2005; 4 (12): 34-11. [Persian].
- Khosravi R, Fathi Vajargah K, Ashtiani M. Pathology of Life Skills Curriculum in Secondary Education System. *TLR*. 2014; 2 (4) :1-18
- Wang F, Zhang H, Wu S, Zhang M, Chen X. The Efficacy of Couple-Based Interventions on Health-Related Quality of Life in Cancer Patients and Their Spouses: A Meta-analysis of 12 Randomized Controlled Trials. *Cancer nursing*. 2017; 40(1), 39-47.
- Huo J. The Research of the Implementation and Innovation of PE Teaching Methods, *Journal of Beijing Sport University*. 2013; 1: 84-90.
- Babes M, Cheraghali M. The effectiveness of training the context of life skills book on the self-confidence of the first grade school. *Journal of Current Research in Science*. 2016; 2 (2), 505-515.
- Mitchell MM, Bradshaw CP. Examining classroom influences on student perceptions of school climate: the role of classroom management and exclusionary discipline strategies. *J Sch Psychol*. 2013; 51(5):599-610.
- Martin N.K, Shoho, A, Yin Z. Attitudes & Beliefs Regarding Classroom Management Styles: The Impact of Teacher Preparation vs. Experience. *Research in the Schools*. 2003; 10(2), 29-34.
- Adeyemo SA. The relationship between effective classroom management and students' academic achievement. *European Journal of Educational Studies*. 2012; 4(3):367-81.
- Eslamian H, Jafari Sani H, Goodarzi Z, Eslamian Z. Study the relationship between emotional intelligence and how to apply the standards of effective teaching by faculty Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2014; 14 (8) :685-694. [Persian].

37. Raufelder D, Nitsche L, Breitmeyer S, Keßler S, Herrmann E, Regner N. Students' perception of "good" and "bad" teachers—Results of a qualitative thematic analysis with German adolescents. *Educational Research*.2016; 75, 31-44.
38. Saleem H, Beaudry A, Croteau A.M. Antecedents of computer selfefficacy: A study of the role of personality traits and gender. *Computer in Human Behavior*. 2011; 27(5), 1922-1936.
39. Yuksel S. Kohlberg and idden curriculum in moral education: an opportunity for students' acquisition of moral values in the new Turkish primary education curriculum. *Educ sci Theory Pract* 2005; 5(2): 329-338.
40. Lupu E. The leadership attitude-away of preparing for life and students interest for sport activity. *Procedia-Social Behavioral Sciences*.2011; 15,1334-1339